

Dangh Gvaq Dahhoengz

涉 过 红 水

□Vangz Beivaz sij Suh Gyahgvai hoiz

□作者 黄佩华 翻译 苏加快

5

Banjyanghai ndiugvaqdaeujsaiz, sing gyaenaeurug doiqnaj lij fub hwnj fub roengz, gyagoeng gyabuz ninz lij caengz ndiu. De roxyiuj, mbwn gaeng yaek rongh lo, danghnaeuz dwg bingzseiz, gyagoeng gyabuz beij de hwnq lij caeux. Danhseih ngoenzneix cix mbouj doengz bingzciengz, song de gingqyienz ninz ndaej baenzneix caem.

Banjyanghai hoemq denz hawj lwgnyez ndei le, doq daenj buh roengz mbonq. Ndithaet ciuq haeujsaeh cueng daeuj, ciuq daengz gwnz naj lwgnyez bae. Boux lwgnyez neix, dwg daeglwg byai de. Vih daeglwg byai neix, Banjyanghai caeuq Luj Veiz deng fad hung lo. Banjyanghai deng gezcaz, lij deng fadcienz dem. Luj Veiz hix mbouj ndaej cienj guh goengbanh lauxsae. Gij saeh seng lwgnyez, Bah Sangh soqlaiz mbouj cam mbouj leix, neix dwg saeh mehmbwk, bouxsai cij guenj siengj sij saeh swhgeijsiengj haenx, guh sij saeh swhgeijsaeh guh haenx, gijwnq cungj mbouj gven swhgeijsaeh.

Doiq Banjyanghai daeuj gangj, cix cibfaen sinhoj lo. Bouxgvan youq rog sonsaw, gyagoeng gyabuz hix geq lo, hongreih hongnaz cungj dwg de boux dog guh. Cawz nyib buh dajndaem le, lij aeu dwk fwnz rap raemx cawj caeuzngaiz. Ndei ndaej de gwn ndaej haemzhoj, daj iq couh nyaenx sing nyaenx heiq gvenq lo. Daj swhgeijsiengj dai dai mbouj ndaej, deng ranz vunz neix gouq lix le, de couh guh ndei cunjbei gwn haemz souh hoj lo.

Banjyanghai dwg boux vunz noix gangjvahn deu, danhfanz guh saeh mbouj ning mbouj ae, beizheiq miz di ngangz, de siengj guh gijmaz, bouxwnq nanz gienq ndaej de. Lumjbaenz miuz haeuxyangz ndaw reih caeuq gaeugva gaeumbauej seiqhenz, vunz cungj naeuz yaek buen ranz lo, raemx couh yaek dumh daengz, caiq ndaem hix mbouj ndaej gwn, danhseih de lij nyengh baez go baez gaeu bae ndaem, gyangngoenz gvak rum lumx namh, haethaemh rap raemx daeuj rwed.

De daj ndaw cingj henzdah rap rap raemx ndeu dauqma, hai feiz ndat raemx hawj gyabuz caeuq daeglwg swiq naj. Gyagoeng soqlaiz mbouj yungh raemxndat roxnaeuz sujbaq swiq naj, haetnaengz cungj dwg gop gop raemx ndeu swiq naj, ndaundau song ga swiq din. Luj Veiz gaeng hingzsiengq dwk gangjbeij cungj fuengsik daxboh swiq naj swiq din neix heuhguh meuz swiq naj.

Banjyanghai daek di raemxndat roengz aendoengj bae, lw roengzdaeujsij raemx haenx aeu daeuj cawj cukhaeuxyangz. De gungj hwet ndwn youq henz saeuq, fwngz ndeu gaem mba haeuxyangz vanq roengz gu, fwngz ndeu yungh siegfaex ndau dwk mbouj dingz. Gvaq yaep ndeu, gu cuk haeuxyangz henjrwg he couh cawj baenz lo, gu cuk haeuxyangz neix gaeuq ranz vunz de gwn ngoenz ndeu lo, byawz iek byawz daek gwn.

Guh sij hong neix sat le, mbwn gaeng rongh ndei, gyagoeng gyabuz hix hwnq lo. De byaij ok rogdou yawj bae coh reih haeuxyangz, raen sij cingzgingj haenx hawj de doeksaet yat, duz moumeh ngoenzbonz ngamq duk dai haenx, seiqhenz gvaenxgvax miz haujlai roegga. Gwnzmbwn lij miz baenz moengj roegga duz gaen duz mbin roengzdaeujsaeh.

Gyoengq roegga mbouj swenj mbouj hemq,

五

板央醒来的时候，对面厢房里的鼻息声仍一起一落，公婆还在酣睡。她知道天快亮了，若是往时，公婆是比她先起的，老人总睡不踏实。可是今天有些反常，他们竟睡得这么香甜。

她给小儿子掖好被，就穿衣下床。窗户上透进来微白的晨光，射在儿子宁静的小脸上。这个孩子，是她最后生的。为了他，她和鲁维都付出了代价。她被结扎，还被罚了超生款。鲁维也因此把公办的指标让人家。早先，板央和鲁维都不想生了，只是拗不过婆婆，碍不过她的脸，看不得她的眼泪，于是就生出来了。生孩子的事巴桑是不闻不问的，他认为是女人的事，男人只管想自己想的，干自己想干的，别的都去他妈的。

只是苦着了板央自己。丈夫出门在外，公婆又都老了，家里的地里的活都是她一个人担。除了缝衣种地，还有日常的砍柴挑水。好在她是个吃得苦耐得苦的人，从小就习惯了逆来顺受，忍辱负重。自从自己寻死不能，被这家人救起来后，她就做好了吃苦受累的准备。

她是个沉默寡言的人，凡事不声不响，生性还有些倔强，想要干什么别人也不轻易说服。比如这一地的玉米苗和四周的南瓜葫芦藤，都说要搬家了，水要淹了，种下来也是没有收获，但她偏要一棵一苑地种，白天除草培土，早晚担水浇淋。经她侍弄的庄稼绿油油的，惹人疼爱。真的就有些瓜苗红米菜之类的菜蔬给吃上了，她的心便有些欣愉。

她在河边的沙井中挑回一担水，燃了灶火，给婆婆和小儿子热洗脸水。公公是从来不用温水洗脸的，而且从来不使用毛巾洗脸，每天早晨他都是掬一把河水擦在脸上，然后是搓搓脚杆。鲁维曾经形象地比喻父亲这种洗漱方式叫做猫洗脸。

板央把部分热水舀到一只桶里，剩下的催火煮沸，然后开始煮玉米糊。她躬身立在灶边，一手往锅里撒玉米面，一手用木勺不停地搅动。不一会，半锅黄灿灿的玉米糊就做成了，这便是一家人一天的饭食，谁饿了谁舀吃。

做完这一切，天已大亮，公婆也已起床。她出到门外，往玉米地里看去，不由得大惊失色，在前天被打死的母猪周围，跳跃着无数的乌鸦，黑压压的一片。河谷上空尚有一些滑动的黑影，不住地朝玉米地拢来。

乌鸦们沉默着，无声无息，一起扑向死猪。这时，走到门口的巴桑也看到了这一情景。但他并不惊讶，而是沿着往常的道路，从玉米地旁边走过，来到河边。乌鸦群对他的出现并不惊慌，照样旁若无人地抢食。

野猪窝上出现这样众多的乌鸦群并不多见，平时它们都是沿着河谷飞行，寻觅那些顺水流来的各种动物的尸身，极少停留在这里。看见乌鸦的时候巴桑总会生出一丝亲切感，它们也是红河滋养的一群生命，和自己一样。

河水已经盈到岸边，成堆的泡沫和浮物漂游在浑浊的河面上，河心的礁石所剩无几，像一顶雨帽。巴桑无心再坐下来观看，洗了脸脚就往坪地上走。

原先葱绿的玉米地里掺进了一些黑色之后变成了一种沉重的色调，腾跃不止的乌鸦在死猪的四周窜来窜去，它们舞蹈、欢叫，轮番享受着美餐，巴桑估摸那头瘦得皮包骨的死猪如今可能只剩下一副老骨了。

他上到坟地的时候忽然听到玉米地里传来一阵嘈杂声。是乌鸦们在互相搏杀了。它们大概有的还没有吃到美餐，而先来的却腹胀如鼓，于是就发生了战事。

合社和板央同时出到屋檐下观看乌鸦们的厮杀。看见那些嫩绿的玉米苗被鸡们糟蹋得一片狼藉，板央急得胡乱捡起一些石块往玉米地里掷，企图吓跑那些邪物，但她愈扔石头，鸡们愈咬得凶。合社则平静地观望着，仿佛是鸡们在为她唱歌跳舞。她也没见过这么大群的乌鸦聚在一起，更没有见过这种为食而战的惨烈情景。

巴桑只看了一会，就转身去继续昨天的事。他想每只乌鸦都有这么锋利的嘴和爪子，那原本就是用来撕咬的！

一眼茶杯口粗的洞一直从坟头深入到棺木中，滑亮而幽深。老鼠们竟然把窝筑到酉的棺材里了，巴桑恨死了这些尖头尖脑的东西，一捉到就剁成肉酱。

(九)

humx dwk dot gwn seihaiz moumeh. Mwhhaenx, Bah Sangh byaij ok bakdou daeuj hix yawjraen cungj cingzgingj neix lo. Danhseih de cix mbouj doeksaet, cix dwg riengz diuzloh bingzseiz byaij gvaq henz reih haeuxyangz bae daengz bien dah. Gyoengq roegga yawjraen Bah Sangh hix mbouj vueng mbouj muengz, ciuqyiengh lumj yawj mbouj raen nei dot gwn seihaiz moumeh.

Rongzmougyauh miz baenzlai roegga daeuj, cungj saeh neix nanz raen miz geijlai baez, bingzseiz, gyoengq roegga cijdwg riengz ndaw lueg henzdah mbin bae mbin dauq, ra gwn gak cungj seihaiz doenghduz riengz raemx lae daeuj haenx, gig siuj dingz comz youq gizneix. Yawjraen roegga saiz, Bah Sangh cungj gamjdaengz miz di caenciet, gyoengqde cungj dwg bang sengmingh Dahhoengz ciengx ndeu, caeuq swhgeijsaeh doxlumj.

Raemxdah gaengq mued daengz henz hamq, baenz roix baenz roix bopraemx caeuq faexnywj fouz youq najdah, ngauq rinndumj gyang dah ca mbouj lai deng mued caez, couh lumj aen gyaep ndeu. Bah Sangh mbouj miz simgei naengh roengzdaeujsaeh yawjngonz, swiq naj swiq din le doq byaij deujsaeh.

Youq ndaw reih haeuxyangz heuyau haenx, gyoengq roegga diuq bae diuq dauq, diuq hwnj diuq roengz dot gwn seihaiz mou dai, youq ndaw lwgda Bah Sangh yawj daeuj, duzmou dai lauheiq cij dan lw fouq ndok ndeu lo.

Bah Sangh byaij daengz diegmoh saiz, sawqmwh dingqnyi ndaw reih sing cauz dangqmaz. Neix dwg gyoengq roegga cingq doxdot doxhoenx, daihgaig dwg gyoengq roegga mbangj duz daeuj laeng lai caengz ndaej dot gwn saek gaemz seihaiz mou, mbangj duz daeuj gonq dot gwn dwk dungx bongzbodbod cix doxdot doxhoenx bw.

Hoz Se caeuq Banjyanghai doengzseiz ok laj yiemhranz daeuj yawjngonz gyoengq roegga doxdot doxhoenx, yawjraen sij miuz haeuxyangz heuoiq deng nyoegnyamx dwk doeng laemx sae ngeng, Banjyanghai simgip dwk gip gonj rin ndeu gaeuh haeujsaeh ndaw reih haeuxyangz bae, danhseih yied gaeuh rin haeujsaeh, gyoengq roegga doxdot doxhoenx couh yied haenq. Hoz Se cix mbouj doengh mbouj danh, lumjbaenz dwg gyoengq roegga cingq vih de ciengqgo diuqfoux nei, de soqlaiz mboujcaengz raen gyoengq roegga baenzneix lai comz youq itheijsaeh gvaq, engq nanz miz gihvei raen gyoengq roegga vih ceng gwn doxgaig cix baenzneix hoenx dai buek lix gvaq.

Bah Sangh yawj yaep ndeu le, couh cienq ndang bae laebdaeb guh sij saeh ngoenzlwenz caengz guh sat haenx lo. De siengj, moix duz roegga cungj miz aen bak soem caeuq fouq nyauj soem ndeu, neix yienzbonj couh dwg yungh daeuj doxdot doxhoenx hane!

Miz aen congh lumjbaenz bak cenjcaz hung itcig daj gyauej moh Yinz con haeujsaeh daengz ndaw guencaiz bae, bakcongh ngauezwenj caemhcaiq laepngau, gyoengq nou gingqyienz con haeujsaeh ndaw guencaiz Yinz bae guh rongz lo. Bah Sangh ceiq haemz cungj nou bak soem gyauej soem neix, haemz mbouj ndaej gaeb ndaej dawz doq yungh cax faeg de mienzmienz bae.

(9)